

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CLVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96504](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96504)

torum consilium simpliciter.

- 6 Pretij quantitas, quid uenditum sit, demonstrat.
- 7 Promissio generalis de euictione simpliciter facta ad quid, & quomodo promittentem obliget.
- 8 Verba pleno iure diuersimodè secundum subiectam materiam restringuntur.
- 9 Promittat si quis dare, & concedere rem liberam, expeditam, & uacuam, quid illa uerba liberam, expeditam, & uacuam importent.
- 10 In diuisione si res uni sit adiudicata, quæ ab eo ob sui naturam, uel ex qualitate ipsi rei inherente emincatur, alter, qui etiam de euictione promississet, non tenetur de euictione.
- 11 In diuisione si fuisset uni assignata res pignorat, uel alteri uendita, & postea conductæ cum pacto francandi, an, & quando communibus expensis sit reuenda, uel francanda.
- 12 Quid si alter post diuisionem, & assignationem factam assensus pro parte sua soluisse.

E P I T O M E.

FUNDVS conductus à duobus fratribus ad affectum francandum, & cum pacto de retrouendendo si in diuisione totus fuit uni assignatus, non communibus pecuniis, sed illius tantum, cui fuit assignatus, si francare uellet, debet francari, etiam si alter illum pleno iure assignasset, & de euictione generaliter, & simpliciter pro omnibus rebus illi assignatis, ac rem liberam, & expeditam dare, & concedere promississet: & ius tantum francandi quo ad illum fundum fuisse assignatum, ut is illum totum liberè ad sui utilitatē tantum francare possit, demonstratur.

C O N S I L I U M C L V I.

IN causa illorum de Moneta ad fauorem do. Nicolai, q̄ ipse pro dimidia ad fauorē fratris agentis de suis pecuniis frācare nō teneatur, faciunt plura, quæ per dominos aduocatos ipsius do. Nicolai adducta fuerunt, quorū dictis addendo, cōsidero, q̄ tēpore, quo hi fratres ad diuisionē bonorū suorū ueniunt, ipsi sciebant prædiū Vincentio assignatum pro parte fuisse hospitali alienatū, & ab ipsis pro illa parte conductū ad affectū frācādam pro eodem pretio. ¶ Scientia autem probatur ex eo, q̄ ipsimet ista egerunt, & in facto proprio tollerabilis non est ignorantia, & præsertim quando est factum de propinquo, ut in l. si cum materia. ff. pro suo. c. ab excommunicato. de rescrip. clemen. si unus. de senten. excommunica. cum ibi nota. & habetur in l. si res. & ibi Bart. ff. de lega. 1. Itē præsuppono, q̄ ex quo ambo fratres simul ad affectum francandum conducebant, hospitale neutri per se tenebatur uendere, et si alter solum totum pretium soluere, & totam partē illam ad utilitatē suam francare uoluisset, nam qñ pluribus factum fuit pactum de francando rem aliquam in casu, quo ipsi prius illā alienassent, tunc emptor non tenetur, nec cogi potest eam illi uendere, quia aut nulli, aut utriq; tenetur uendere, ut uolunt Bar. Pau. de Cast. & alii in l. si quis aliam. ff. de solutio. Bar. in consi. 195. incip. Angelottus. & in l. qui usum fructum. ff. de usufruct. lega. & Bal. in l. 2. C. de pactis inter emp. & uend. Fulgo. tamen in l. quod si nolit. §. idem Marcellus. ff. de edil. edict. per illū textum. & in l. si stulas. §. qui fundum. ff. de contrahen. empt. dicit, q̄ unus tantum offerendo totum pretium potest partē suam tantum acquirere: & glo. in l. uxorem. §. agri plagam. ff. de leg. 3. quā allegat Pau. de Cast. in d. l. si quis aliam. sentiens, q̄ unus tantū offerēdo totū pretium possit francare, debet intelligi, qñ haberet iura cessā ab alio, & sic nomine suo, & fratris de eius mandato francare uellet, & ita declarat Osbertus de Cremona in l. si legato. §. si stichus. ff. de manum. testam. & ad proposi-

S Y M M A E.

- 1 Ignorantia facti proprio nō est tollerabilis, & præsertim quando facti est de propinquo.
- 2 Pactum factum à duobus cum pacto francandi, seu retrouendendo, non tenetur altero nolente, retrouendere non potest, q̄ quis si unum totum pretium offerat.
- 3 Diuersi contractus onerosi.
- 4 Translatio assignatio rei in dubio solum censetur facta quoad rem, quæ in re habet.
- 5 Quod si res translata, & assignata esset cum demonstratione cer-

propofitum facit bonus textus in d.l. quod si nolit. ff. de i. sed fi plures. & quod not. Alexan. in l. fraudati. ff. de publica. & per Alex. in confi. 76. col. 4. volum. 5. & in confi. 127. col. 1. & 2. in 2. volu. ¶ His ſtantibus, concludo, dictum do. Nicolaum non teneri de ſuis propriis pecuniis fricare ad utilitatem Vincentij fui fratris, ſed hoc ius francandi ad ipſum Vincentium de ſuis propriis pecuniis ſpectare in caſu, quo ſi uelit dictam partem prædij, ut ſupra, conductâ francare. Nā ex quo ipſi fratres ſciebant dictum prædium pro parte inter eos quoad plenā proprietatem eſſe cōmune, & pro parte eſſe alienum, & in hac parte etiam ius aliquid habere, uidelicet ius conducendi ad certum tempus, & ius francandi pro certo tempore, & ſumus in diuiſione, ſi quæ dicitur eſſe h̄ctus oneroſus, uidelicet permutatōis, ſive emptōis, & uenditōis; ureſt textus, & ibi glo. in l. 1. C. commun. utriuſque iudi. & in l. cum pater. §. hereditatem ff. de lega. 2. & traditur per Bartolum in l. qui romæ. §. duo fratres in 1. & 2. q. ff. de verb. oblig. & fuit aſſignatum dictum prædium ſimpliciter ipſi Vincentio ſcienti cōditione, & ius prædij, ſequitur, ſi quæ debet dici, ac intelligi datum, & aſſignatum pro illo iure tantum, quod do. Nicolaus in eo habet, ſeu habebat, uidelicet quoad plenā proprietatem reſpectu illius partis, quæ erat ipſorum fratrum quoad plenam proprietatem, & reſpectu alterius partis dicti prædij aliàs uenditi hoſpitali, & ad aſſictum francandum conductū quoad ius conducendi, & francandi, quod erat inter eos commune, quamuis ſimpliciter dictum prædium in diuiſione fuerit ipſi Vincentio aſſignatum inter certos, & nominatos cō fines per ea, quæ not. cōmuniter concludunt docto. uidelicet Petr. Bal. Ange. Imo. & Alex. in l. ſi domus. in fi. ff. de lega. 1. per textum in l. qui tabernam. ff. de contrahen. emp. & ita tenet Pau. de Caſt. in l. 1. C. qui teſtam. face. poſſ. poſt Bald. & eſt glo. ubique Salice. in l. 1. C. ſi pignus pigno. dat. ſit. Et hoc, ſi quæ i dubio quis ſolum ius, quod in re habet, tranſſerre uoluiffet uideatur, procedit etiam, ſi res fuerit aſſignata cum demōſtratione certorum conſinium ſimpliciter, ut not. uoluit Alex. in l. ſerui electiōe. §. ſi. ff. de lega. 1. & Pau. de Caſt. poſt Bal. in d. l. 1. quantum in dubio conſiniū deſignatio aliàs ſoleat includere omne id, quod infra conſines continetur. l. ſi fines. C. de etiā. & ibi Bal. in l. ſi fundum. ff. eodem l. de ſacra. §. 1. ff. de cōtrahen. emp. & quamuis Aretin. in d. l. ſerui electiōe. in fin. contrarium teneat, faciendū differentiam, an ſit cōmunis pro diuiſo, an pro indiuiſo, tamen cōtrarium indiſtincte eſt uerius, & magis, quando eſt cōmunis pro diuiſo, ueluti expreſſe ibi concludit dominus meus Socinus, qui docto. ita cōmuniter tenere fatetur, quicquid Aretin. dicat. Et tanto magis prædicta procedunt, attenda inæqualitate diuiſiōis, quæ inter ipſos fratres reſultaret, ſi diceretur, quod Vincentio totū dictum prædium pleno iure, & quoad plenā proprietatem fuiſſet aſſignatum: ſicut ex quantitate pretij præſumitur, ac dicitur uenditum, & tranſlatū ius, quod uenditor, uel permutans habebat, argumento eorum, quæ uoluit Pau. de Caſt. in d. l. 1. in d. l. ſi domus. in fin. & ibi Alex. & eſt cōmunis opinio ſecundum Alexandrum ibi, & argumento eorum, quæ habentur per Bartolum in l. ſemper in ſtipulationibus. ff. de reg. iur. in l. 1. §. 1. ff. de ſuperficie. & in l. 1. C. de iure emphy. Imo. in c. quia propter. col. 2. l. extra de loca. Bart. in l. meminiffet. ad fin. ff. de offi. proconf. & Alex. in confi. 14. volum. 1. ¶ Nec obſtat, quod do. Nicolaus promiſit de cuiuſione generaliter, & in forma pro omnibus rebus dicto Vincentio in diuiſione aſſignatis, quæ promiſio ipſum obligat, quamuis alias non fuiſſet obligatus, ſi non promiſiſſet, ex quo Vin-

centio tēditionē, & onus ipsius rei sciētiā
rat, arg. l. si fratres. C. cōmūn. utriusque in
miliz cum materia. C. famil. hercil. quāvis
7 primo, † q̄ promissio generalis de cuius
mū obligat promittentem, si sequatur ex
per. & per totum. C. de euicō. & in terminis
per docto. maximē Salic. in l. si familia in
famil. hercil. fed in casu nostro nulla fuit
dictio, ergo & c. Præterea quia promittentem
ne simpliciter teneatur sōli pro re, quā dē
dit, & assignatur, & non ultra, ut de se p̄
per totum ff. & C. de euicō. & de ac
ciunt not. per Bar. in l. quod dicitur per
tutelis. & Paul. de Cast. in consi. & Rom.
157. ergo tenebitur de euicōne respectu
prioritatis, quātū est respectu unius partis
& respectu iuris conduendi, & francandi
est respectu alterius partis, prout dicitur
assignatū dicitur, & censetur. Rursus, ut
iis, quæ ponit Bald. in d. l. si familia. ad hoc
colaus simpliciter per tota re, & toto p̄
ter Et respectu partis, q̄ erat aliena, de euicō
retur, expresse, & specialiter in hoc casu
cuicōne fieri debebat, & ita intelligit d.
fed in casu nostro promissio facta fuit
generaliter, ergo & c. Non obstat, q̄ do
ctū p̄dium assignauerit pleno iure, quia
8 † illa uerba restringit diuertimodē secū
materiam, nā referuntur ad id, quod fuit
ad ius concessum, per not. per glo. in l. ad
iulianus, & ibi Ang. ff. de rei uendi. & fidei
pulsat. ff. de usuris. ¶ Non obstat et̄,
promissio fieri dare, & concedere re liberā.
9 q̄ si dico, † q̄ hæc uerba, ut ipsa sonant,
res sit libera, hoc est nulli seruiri realiter
li subiecta per rex. & ibi Bar. & Salic. in
res. ff. de contrahen. emp. & Bart. in l. mō
ff. de lega. 2. q̄ inquit ex. q̄ si quis re
dere promissit, hæc uerba secūdm̄ subie
riā intelliguntur, q̄ sōli ius, quod in re habet
uoluisse assignare, & ius illud dicatur liberū
diti. nec aduersariū not. per Bal. in d. l. si
col. ubi per rex. in l. si paterfamilias in
10 cil. inquit, † q̄ ubicunque in diuisione
cata res, quæ sui natura, uel ex qualitate
rente cuius citi, non debetur euicō, quia
sua natura, & qualitate adiudicata, ut et
reotica, & feudalis, q̄m in hæc re liberat
secus ubi liberatio cadit secūdm̄ ordinat
nis à principio, ut in re pignoratā, quia
est expensis cōmūnis luenda. d. l. p̄
& hoc procedit, q̄ sumus inter scietur
At in casu nostro in re cadit liberatio secū
nationem actionis à principio, quia debet
& liberari, ergo si uni fuerit assignata, et ex
munibus luenda. rem. ff. famil. hercil. A
respondetur primo, q̄ in hæc re liberatio
secūdm̄ ordinatōnem actionis à principio
cadit in re pignoratā, quoniam conduci
cum pacto francandi conducentur non
care, & liberare, ut habetur in l. 2. C. de
emp. & uendi. in d. ca. notam. ibi. Ad
uendi. & in c. illo uos. de pignor. licet
gnus liberare coguntur, ut per totū, & m
eūenerit. ff. de pigno. actio. & per Bar. in l.
lega. 1. & idco res pignoratā est cōmūnis
luenda, ut in d. l. si paterfamilias singulis
in l. re pignori. ff. famil. hercil. & ratio
nā quod res pignoratā fuit assignata, pleno
dominii, & possessionē fuit assignata. Sed

II

